
MATERIÁLNÍ, ZDRAVOTNICKÉ A TECHNICKE ZABEZPEČENÍ TAKTICKÝCH VZDUŠNÝCH VÝSADKŮ V ÚTOČNÉ OPERACI ARMÁDY

Plukovník Tomáš Rýzner

K zabezpečení rychlého tempa operace bude v rámci útočné operace vševojskové armády často používáno taktických vzdušných výsadků. V soudobých podmínkách boje a operace se jejich význam zvyšuje. Použití vlastních zbraní hromadného ničení umožňuje jim plnit nové a rozsáhlejší úkoly, než tomu bylo v minulé válce, i když použití těchto zbraní nepřítelem ztěžuje přípravu a provedení výsadku.

Jako taktického vzdušného výsadku je zpravidla používáno zesíleného výsadkového nebo střeleckého praporu, který je buď přidělen veliteli armády nebo zůstává v podřízenosti velitele frontu a je ho použito ve prospěch armády.

1. Zásady bojového použití taktických vzdušných výsadků a jejich vliv na organisaci a činnost týlu

Taktických vzdušných výsadků bude zpravidla používáno k zabezpečení rychlého průlomu taktické hloubky nepřátelské obrany. Jejich hlavním úkolem bude v součinnosti s pozemním vojskem pomáhat při průlomu pásma sborových záloh nepřítele z chodu obsazením důležitého prostoru (objektu) nebo vstřícným úderem z týlu.

Kromě toho mohou plnit i další důležité úkoly (udržení mezer vzniklých v nepřátelské sestavě použitím vlastních atomových pum, obsazení důležitých komunikačních uzlů, letišť, předmostí a p.). Některé úkoly mohou plnit i před zahájením útočné operace (ničení atomových základů, skladů s municí, s chemickými a biologickými bojovými prostředky, rušení velení a týlu), aby bylo narušeno provedení nepřátelské protipřípravy a usnadněn vlastní útok. Tyto úkoly budou plnit zpravidla menší výsadky (v síle čtyř až rot).

Taktické vzdušné výsadky jsou vysazovány ve dne i v noci. Doba, po kterou mohou plnit samostatně bojový úkol v týlu nepřítele, závisí na protipatřeních nepřítele, na terénu a může trvat průměrně 4 až 6 hodin. K plnění úkolů v taktické hloubce lze použít padákového nebo smíšeného vzdušného výsadku, u kterého je část vysazována padáky a část vrtulníky, po případě za příznivých okolností i kluzáky. Tento způsob zajišťuje rychlé shromáždění po vysazení, ale je zranitelnější a vyžaduje zvýšeného letectvého zabezpečení.

Je možno očekávat, že v budoucnosti bude používáno k vzdušné přepravě menších vzdušných výsadků, zejména se speciálními úkoly, malých vrtulníků (pro 1 až 2 osoby, t. zv. aerocyklů), které se zkoušejí jak v armádě sovětské (na př. typ K-10 s rychlostí až 120 km/hod.), tak i v armádě americké. Také Polsko dosahuje na tomto poli význačných úspěchů.

Bojová činnost taktických vzdušných výsadků je prováděna za složité, rychle se měnící situace a velmi často v úplném obklíčení.

Z uvedených úkolů taktických vzdušných výsadků a způsobu jejich plnění vyplývají některé zvláštnosti organizace a činnosti týlu vzdušných výsadků:

- vzhledem k značné manévrovací schopnosti výsadku lze volit prostor soustředění dále od čáry dotyku (průměrně 50 km při dopravě vrtulníky, nejméně 150 až 200 km při dopravě letouny), což vytváří příznivé podmínky pro činnost týlu v přípravném období,
- ráz krátkodobého úderu, který má bojová činnost výsadku, umožňuje zabezpečit jej na celou dobu boje zásobami materiálních prostředků přepravenými současně s vojsky; dodatečný vzdušný přísun nebude nutný, nebude-li třeba nahradit ztráty způsobené zbraněmi hromadného ničení,
- týl vzdušného výsadku se dělí na dva sledy, z nichž první zabezpečuje boj v týlu nepřítele a druhý zůstává na vlastním území, aby zabezpečil, kdyby toho bylo třeba, dodatečný vzdušný přísun,
- ráz boje v obklíčení vyžaduje zvýšeného vlivu velitele vzdušného výsadku na týl a největší hospodárnosti při spotřebě materiálu,
- nepřetržitost a manévrový ráz boje vzdušných výsadků má za následek zvýšenou a nestejnoměrnou spotřebu munice a PHM, což vyžaduje manévr zásobami na ohrožené úseky; proto většina zásob musí být pohyblivá (u muže, na dopravních prostředcích, zpravidla ukořistěných) a na zemi mohou být jen zásoby pro obranu obsazeného prostoru přepravené podle možnosti přímo do tohoto prostoru,
- hlavním zdrojem zásobování jsou zásoby přepravené vzduchem, pomocným zdrojem zásoby získané z místních zdrojů a ukořistěné, budou-li ovšem nezávadné a bude jich možno pro krátkost doby bojové činnosti výsadku vůbec použít,
- zásoby u muže, zbraně a vozidla nutno zvýšit, neboť se zahájením boje třeba počítat ihned po vysazení a na doplňování spotřebovaných zásob nebude čas nebo to nedovolí nepřátelská činnost,
- týlové jednotky taktického vzdušného výsadku jsou rozmístěny na omezeném prostoru blíže k čáře dotyku a při obraně určeného prostoru uvnitř bojové sestavy; tím se stávají zranitelnější, neboť přibližně kruhový tvar prostoru bojové činnosti je vhodný pro použití atomové pumy nepřítelem,
- v prostoru bojové činnosti nelze předem provést týlový průzkum a je nutno provést rozmístění týlu jen podle mapy (leteckých snímků) a upřesnit ihned po vysazení,
- možnost zvýšených ztrát osob vyžaduje zesílení zdravotnického zabezpečení prostředky staršího náčelníka a v nutných případech i vzdušného odsunu raněných; ztížené podmínky odsunu raněných vyžadují poskytnutí nejnutnějšího chirurgického ošetření i dočasné hospitalisace raněných na praporním obvodu,
- technické zabezpečení je ztíženo tím, že se dílny neberou do týlu nepřítele,
- velení týlu je obtížnější, protože je týl rozdělen na dva sledy, takže nejsou k dispozici všichni týloví funkcionáři.

2. Zásoby materiálních prostředků u taktických vzdušných výsadků

Bojová činnost taktického vzdušného výsadku je po stránce materiální zabezpečována ze zásob, jejichž celková výše je určována tím velitelem (armády, frontu), který jej vysílá. Z nich určí velitel vzdušného výsadku tu část zásob, kterou je třeba podle předpokládaných norem spotřeby přepřavit současně s bojovými jednotkami.

Vzhledem na bojový úkol, způsob jeho plnění, ráz cíle a plánovanou dobu bojové činnosti v týlu nepřítele je možno počítat s těmito kalkulačnými průměrnými normami spotřeby:

V přípravném období:

- 0,1 až 0,2 p/p munice pro protiletadlové zbraně,
- do 1 náplně PHM (podle vzdálenosti míst, odkud se provádí zásobování, a podle vzdálenosti odletového letiště).

Pro zabezpečení boje:

- 1,5 p/p munice pro ruční a protiletadlové zbraně,
- do 1 p/p munice pro děla a minomety (jsou-li přepřavovány),
- do 0,25 náplně PHM, 1 konzervovaná dávka potravin.

Kromě těchto zásob ke krytí norem spotřeby je třeba přepřavit i část zásob jako nesnižitelnou zásobu (průměrně 0,2 p/p munice a 0,3 náplně PHM — těch je dostatek, neboť se přepřavuje 1,5 náplně u vozidel), které může být použito jen se svolením velitele vzdušného výsadku. Zabraňuje úplnému vyčerpání zásob a zabezpečuje tak bojovou činnost i při prodloužení plánované doby. Udržování této zásoby musí kontrolovat velitelé všech stupňů, neboť předčasná spotřeba ohrožuje samu existenci vzdušného výsadku.

Zbytek z přidělených zásob je připraven k dodatečnému přísunu během boje (při napadení nepřátelskými zbraněmi hromadného ničení vzduchem, jinak pozemním přísunem po sloučení s vlastními vojsky). Tyto zásoby jsou uloženy buď na výsadkové základně (při dopravě letouny) nebo ve skladech armády (frontu), je-li plánováno použití vrtulníků, po případě naloženy na dopravních prostředcích výsadku (při pozemním přísunu). V tomto případě mohou být začleněny do sestavy těch pozemních vojsk, jejichž spojení se vzdušným výsadkem je nejdříve předvídáno (na př. do týlu před-sunutého odřadu).

Vzhledem k tomu, že munice do ručních zbraní a konzervovaná dávka potravin je u muže a PHM u vozidel, mohou být tyto zásoby zničeny jen při současném vyřazení muže nebo vozidla. Proto musí být v zásobách připravených pro přísun za boje hlavně munice do děl, minometů a protiletadlových zbraní. Výše těchto zásob se může pohybovat kolem 0,5 p/p munice (průměrně pro prapor 5 t). K jejich zabalení je třeba 50 zásobníků typu PDMM a k jejich vzdušné přepravě 5 vrtulníků typu MI-4 nebo 3 dopravních letounů Il-12.

Potřeba materiálních prostředků je kryta především z pohyblivých zásob jednotky (útvary) použité jako taktický vzdušný výsadek, které jsou podle potřeby doplněny ze skladů útvaru (svazku), jehož součástí výsadek je, nebo ze skladů armády (frontu).

Rozložení zásob přepravovaných do týlu nepřítele se řídí bojovým úkolem výsadku a způsobem jeho plnění. Vzhledem k možnosti zahájení boje ihned po vysazení je nutné zvýšit zásoby u muže (1 až 1,5 p/p munice do ručních zbraní, 1 ndp) a u zbraně (do 1 p/p munice do děl a minometů, 1,5 p/p do protiletadlových zbraní). Zásoby PHM u vozidla jsou dostatečné. Zbývající zásoby jsou v dělostřeleckém skladu (na vozidlech) výsadkového praporu nebo v bojové výdejně střeleckého praporu.

Takové rozložení zásob je výhodné i s hlediska ochrany proti zbraním hromadného ničení, neboť je nelze zničit jedním zásahem.

K materiálnímu zabezpečení výsadku lze využít i prostředků získaných z místních zdrojů, neboť nepřítel na vlastním území je nebude pravděpodobně zamořovat. Půjde hlavně o dopravní prostředky všech druhů, kterých je možno použít k dopravě i ke spojení. Potravin a vody může být použito jen po přezkoušení jejich nezávadnosti, pokud to pro krátkost boje vůbec lze brát v úvahu.

Stejně je tomu i při využívání kořistního materiálu, kde jde hlavně o zbraně, munici, PHM a dopravní prostředky. Předpokladem jejich účelného využití je znalost obsluhy zbraní a vozidel nepřítele všemi příslušníky vzdušného výsadku.

3. Činnost týlu taktického vzdušného výsadku v přípravném období

Provedení výsadku vyžaduje pečlivé organisace, kterou provádí velitel vysílající výsadek a štáb tohoto velitele. Přímým vykonavatelem je velitel výsadku, který za pomoci velitele útvaru (svazku), k němuž jednotka tvořící výsadek patří, organisuje přípravu až do nasednutí do leteckých dopravních prostředků a je za ni plně odpovědný.

Úkolem týlu v přípravném období je soustředění materiálních prostředků k zabezpečení výsadku, příprava osob a materiálu, zdravotnické a technické zabezpečení do odletu a organisace týlu pro činnost v týlu nepřítele. Místa, z nichž je prováděno zásobování, jsou určována podle vzdálenosti prostoru soustředění výsadku. Tento prostor může podle druhu leteckých dopravních prostředků, použitých k přepravě výsadku, být v různé vzdálenosti od čáry dotyku (do 50 km při použití vrtulníků, 150 až 200 km při použití letounů). Podle toho je možno zásobovat výsadek ze skladů frontu, armády, jejich čelních oddělení nebo z vykládacích stanic v týlovém prostoru frontu (armády).

V prostoru soustředění se provádí příprava osob (lékařské prohlídky, nácvik) a materiálu k vzdušné přepravě (skládání padáků, balení do zásobníků, jejich označení podle druhu materiálu i pro noc k snadnějšímu nalezení). Z přidělených zásob je účelné přisunout do prostoru soustředění jen část na doplnění pohyblivých zásob a na spotřebu do odletu a zbytek přisunout přímo na výsadkovou základnu (po případě ponechat v armádních [frontových] skladech při plánovaném zásobování vrtulníky).

Vzhledem na poměrně krátkou dobu bojové činnosti taktického vzdušného výsadku a na obtížné provádění vzdušného přisunu během boje je účelné tu část zásob, která nemůže být přepravena současně s vojsky, zařadit na dopravních prostředcích výsadku (útvaru nebo svazku, jehož je součástí) za předem určený odřad vševojskového svazku, který má první proniknout do prostoru vysazení. Kromě toho je třeba mít u frontu (armády)

připraveny zásoby k vzdušnému přísunu pro případ, že by k plánovanému sloučení nedošlo.

Při větší vzdálenosti prostoru soustředění od odletového letiště, než lze překonat za jednu noc, provádí výsadek postupně přesun do vyčkávacích prostorů (1 až 2 dny před odletem) a do výchozího prostoru pro nasednutí (4 až 6 hodin před odletem). Před zahájením přesunu se vydává muži munice a potraviny, které má mít v boji u sebe. Je povinností velitelů všech stupňů, aby přezkoušeli úplnost výstroje, výzbroje, zabalení materiálu a vybavení osob materiálními prostředky. Při použití vrtulníků může být proveden odlet přímo z prostoru soustředění nebo z jeho blízkosti.

Zásoby materiálních prostředků se přepravují do týlu nepřítele společně s osobami (jsou nesený), v zásobnících, se zbraněmi, na vozidlech (PHM) a teprve zbývající materiál se nakládá do leteckých dopravních prostředků zvláště určených pro potřebu týlu.

K zabezpečení bojové činnosti v týlu nepřítele i případného vzdušného přísunu během boje nebo pozemního přísunu po sloučení s vlastními vojsky dělí se týl vzdušného výsadku na dva sledy. Jejich složení určuje velitel výsadku. Tak u výsadkového praporu mohou být do prvního sledu zařazeni hlavní týloví funkcionáři (zástupce velitele pro zásobování, starší lékař, náčelník zásobování intendantním a výsadkovým materiálem, podle potřeby i náčelník proviantního zásobování) a nejnútnejší týlové jednotky (zdravotnická četa, část personálu dělostřelecké dílny a automobilní dílny s nástroji a náhradními součástkami, podle potřeby část dělostřeleckého skladu).

Kromě toho je do sestavy výsadku zařazena pomocná skupina a podle potřeby i skupina pro odsun raněných (nejsou-li přepravováni odsunové prostředky). Tyto skupiny určuje velitel vzdušného výsadku z počtu své jednotky (útvary).

Druhý sled týlu výsadkového praporu se skládá ze zbývajících týlových jednotek (sklady, dílny, polní kuchyně, vozidla) a ze všech příslušníků vzdušného výsadku, kteří nebyli zařazeni do prvního sledu. Je rozmístěn na výsadkové základně v prostoru určeného letiště (při plánovaném zásobování shazováním z letounů) nebo zůstává v prostoru soustředění (při přepravě vrtulníky). Po sloučení s vlastními vojsky přesune se do určeného prostoru.

Podle obdobných zásad se rozdělí i týl střeleckého praporu určeného jako taktický vzdušný výsadek (do prvního sledu na př. velitel zásobovací čety, praporeční obvaziště, část zásob, část personálu automobilní dílny).

4. Materiální zabezpečení bojové činnosti taktického vzdušného výsadku v týlu nepřítele

Taktický vzdušný výsadek je zpravidla vysazován z jednoho odletového letiště. Ke zkrácení doby odletu je účelné nakládat materiál z nákladních aut přímo do letounů. K naložení jednoho letounu je třeba průměrně 4 až 6 osob po 15 až 20 minut. K udržování pořádku na odletovém letišti je určována pořádková služba péči letištního praporu. Přepravované jednotky se řídí pokyny leteckých orgánů od zahájení nakládání až do vysazení. V soudobých podmínkách boje může potřeba vzdušné přepravy nastat i ná-

hle u kterékoli jednotky. Proto je nutné, aby každý voják byl vycvičen ve vzdušné přepravě.

Činnost týlu po vysazení se řídí způsobem bojové činnosti výsadku. Je-li ihned zahájen boj, použije se zbraní a munice vybalených ze zásobníků přímo na místě jejich shozu. Úklid přistávací plochy provádí pomocná skupina. Vyložení vrtulníků (po případě i kluzáků, bylo-li jich použito) provádí obsluha zbraní (řidiči vozidel) za pomoci osádek leteckých dopravních prostředků na místě přistání. Další soustředění zásob provádí pomocná skupina do míst určených zástupcem velitele pro zásobování (u výsadkového praporu) nebo náčelníkem štábu střeleckého praporu.

Není-li ihned po vysazení zahájen boj, shromáždí pomocná skupina za pomoci příslušníků výsadku zásobníky, po případě vyloží letecké dopravní prostředky. Materiální prostředky se naloží na dopravní prostředky (tažná vozidla zbraní), byly-li přepraveny, nebo je přenáší pomocná skupina. Tato skupina je pak umístěna v blízkosti velitele výsadku pro rychlé doplnění spotřebovaného materiálu. Je-li prostor vysazení totožný s prostorem bojové činnosti, může být materiál složen i na zemi. Vždy musí být organizováno jeho střežení a kruhová obrana.

Týl plní své úkoly za ztížených podmínek (v neznámém a velmi omezeném prostoru), pod stálým pozorováním i palbou nepřítele, bez přímého pozemního styku s vlastním týlem. Přisun i odsun za boje lze provádět jen vzdušnou cestou.

Při vysazení mimo cíl při postupu k obsazení určeného prostoru provádí se zásobování ze zásob, které jsou u muže a zbraně. Týlové jednotky se nerozvinují a postupují ihned za bojovými jednotkami, aby nebyly odríznuty, po případě jsou přímo v bojové sestavě.

Při útoku na určený prostor (objekt) nebo při vstřícném útoku v součinnosti s vlastními jednotkami se rozvine podle potřeby praporeční obvaziště, po případě i bojová výdejna praporu.

Při obraně obsazeného prostoru je organizace a činnost týlu obdobná jako při boji v obklíčení. Týlové jednotky praporu jsou rozvinuty (praporeční obvaziště a bojová výdejna, jsou-li pro ni zásoby). Vzhledem k omezenému prostoru (u praporu průměrně 3×3 km i méně) je praporeční obvaziště do 1 km a bojová výdejna do 1,5 až 2 km od čáry dotyku. Materiální zabezpečení v prostoru bojové činnosti se provádí ze zásob, které byly přepraveny současně s vojsky, a jen v omezeném rozsahu lze využít místních zdrojů a kořisti.

Vzhledem ke krátké době boje taktického vzdušného výsadku bude vzdušný prisun prováděn jen výjimečně, když půjde o zachování bojové schopnosti výsadku. Za výhodný způsob prisunu lze pokládat shazování pomocí padáků (po případě bez padáků) nebo použití vrtulníků, budou-li vytvořeny podmínky pro jejich přistání. V budoucnosti lze očekávat, že bude možno k prisunu důležitého materiálu v menších množstvích (na př. léků) použít již uvedených malých vrtulníků. Zásady provedení vzdušného prisunu jsou dostatečně známy. Velitel výsadku předkládá žádanku na vzdušný prisun pomocí radia tomu veliteli, který jej vyslal, po případě tento velitel z vlastního popudu nařídí prisun, není-li spojení.

Přejímání zásob se provádí za ztížených podmínek (omezený prostor, blízkost fronty, během bojové činnosti). Jeho organizace je povinností velitele výsadku a jeho štábu, který musí určit potřebné síly a prostředky pro

přijímání zásob i ochranu prostoru převzetí. Sběr shozených zásob (po případě vyložení vrtulníků) a jejich rozdělení provádí pomocná skupina (25 až 30 osob). Ochranu prostoru převzetí provádí zajišťovací skupina (15 až 20 osob), určená náčelníkem štábu z počtu výsadků. Přisunutých zásob je použito ihned po vybalení (vyložení) k zabezpečení boje.

5. Zvláštnosti zdravotnického zabezpečení boje taktického vzdušného výsadku

Bojová činnost taktického vzdušného výsadku může mít ráz boje v menších skupinách nebo i jednotlivě. Také podmínky odsunu raněných jsou ztížené nebo dočasně nemožné. Proto je nutné, aby všichni příslušníci výsadku byli dobře vycvičení ve svépomoci, v poskytování první pomoci i v odsunu raněných a byla zvýšena výbava zdravotnickým materiálem jednotlivce (dva kapesní obvazy, individuální protichemický balíček, injekční stříkačka s atropinovými a morfiiovými injekcemi, tabletky pro chemickou úpravu vody). Také sběrači raněných a zdravotníci instruktoři mají mít větší množství obvazového materiálu a mají být vybaveni prostředky pro první pomoc.

Zdravotnické zabezpečení v prostoru soustředění a při přesunu na odletové letiště se provádí podle všeobecně platných zásad s plným využitím všech zdravotnických zařízení, která jsou v blízkosti (frontu, armády, letištěního praporu).

V prostoru bojové činnosti je zdravotnické zabezpečení organisováno podle druhu boje. Sběr osob raněných při seskoku provede ihned po vysazení lékař praporu s pomocnou skupinou nebo k tomu zvlášť určenou skupinou. Odsun raněných končí na praporním obvazišti. Další odsun během boje je možný jen vzdušnou cestou (vrtulníky), což vzhledem ke krátké době boje výsadku bude jen ve výjimečných případech. Zpravidla se odsun raněných uskuteční až při sloučení s vlastními vojsky. Proto je třeba provádět v prostoru bojové činnosti i nejnutnější chirurgické ošetření a dočasnou hospitalisaci. Za tím účelem je nutno zesílit praporní obvaziště (1 až 2 chirurgickými brigádami).

Pro zdravotnický odsun vzdušnou cestou třeba vždy vyhledat potřebné přistávací plochy.

Úkoly zdravotnické služby jsou těžké a vyžadují pomoci a plné podpory velitelů všech stupňů i týlových funkcionářů (určení nosičů raněných, využití vrtulníků po jejich vyložení k odsunu raněných a p.). Je třeba zabezpečit v tomto směru potřebnou pomoc též od prvních pozemních jednotek, které se sloučí s výsadkem.

6. Technické zabezpečení boje vzdušného výsadku

Úkoly technického zabezpečení boje vzdušného výsadku jsou obdobné jako u jednotek a útvarů vševojskových svazků. Hlavní důraz je třeba položit na přípravné období, kdy v prostoru soustředění je třeba provést opravy bojové techniky a dopravních vozidel (jestliže se přepravují do prostoru vysazení) tak, aby nebylo nutno provádět opravy během boje, neboť k tomu nebude ani času, ani prostředků.

Dílny se do týlu nepřítele nepřepravují. Podle potřeby se vysílá část personálu dělostřelecké a automobilní dílny s potřebnými nástroji a náhradními díly, které se nejčastěji poškozuji. Provádí se jen běžné opravy ručními nástroji, a to na místě poškození nebo v jeho blízkosti v chráněném prostoru. K tomu lze použít i součástek zbraní a vozidel, která nelze opravit na místě.

Shromáždění poškozené bojové techniky a nepojízdných vozidel provádí dílenský personál a pomocná skupina do skrytých míst. Jejich odsun je možno uskutečnit až po sloučení výsadku s vlastními vojsky, a to do shromaždiště porouchaných vozidel vševojskového svazku, který pronikl do prostoru vysazení, nebo do shromaždiště porouchaných vozidel armády, v jejímž pásmu výsadek bojuje.

7. Ochrana a obrana týlu vzdušného výsadku

Týl vzdušného výsadku je chráněn sestavou výsadku a jen přímou ochranu provádí vlastními prostředky. V prostoru soustředění může být napaden společně s bojovými jednotkami všemi druhy zbraní hromadného ničení i záškodníky. Proto je velmi důležitým úkolem utajit přípravu k vysazení. Ženíjní vybudování prostoru týlu bude možno provést jen v nejnutnějším rozsahu, a proto je nutno využít v plné míře přirozených ochranných vlastností terénu, umělých objektů, provádět rozptýlené rozmístování, maskování a využít zřízených již úkrytů.

Za přesunu na odletové letiště je nejlepší ochranou dokonalý průzkum všech druhů a co největší zkrácení pobytu na letišti za plného využití ochranných opatření letištního praporu.

V prostoru bojové činnosti je nutno podle možnosti a způsobu boje využít již zřízených objektů, terénu a budovat nejnutnější okopy pro osoby, obvazíště i zásoby.

Odstranění následků použití zbraní hromadného ničení je ztížené, neboť celý prostor bojové činnosti může být zamořen, a to především bojovými radioaktivními a otravnými látkami. Proto bude možno při nepřerušené bojové činnosti provést jen částečnou hygienickou očistu a deaktivaci materiálu z prostředků, které má každý příslušník výsadku u sebe. Materiální prostředky nezbytné k udržení bojeschopnosti výsadku budou doplněny vzdušnou cestou.

8. Velení týlu taktického vzdušného výsadku

Uvedené zvláštnosti bojové i týlové činnosti taktického vzdušného výsadku se odrážejí i ve velení týlu, při němž se zúčastní i funkcionáři frontu a armády, kteří provádějí a zabezpečují vzdušný přesun výsadku do týlu nepřítele.

Velitel výsadku uplatňuje svůj vliv na velení týlu ve větším měřítku vzhledem k omezeným materiálním prostředkům a rychle se měnící situaci. Velitel výsadku musí znát dobře chod týlu, poněvadž bude často třeba jeho zásahu ve prospěch týlu. Zejména je nutno, aby prováděl kontrolu nařízených norem spotřeby, nesnižitelných zásob a celkové úspěšnosti při spotřebě přidělených materiálních prostředků.

Postup při velení týlu je obdobný jako u jednotky (útvaru) vševojskového svazku s přihlédnutím ke zvláštnostem boje v týlu nepřítele a k nutnosti utajit provedení výsadku.

Velitel výsadku se ve svých pokynech pro materiální zabezpečení zaměří na řešení hlavních otázek, jako jsou

- množství a učlenění zásob, které bere výsadek s sebou a které zůstávají na výsadečném základně (ve skladech armády nebo frontu),
- složení prvního a druhého sledu týlu,
- organizace přísunu pozemními, po případě i leteckými dopravními prostředky,
- síla a složení pomocné skupiny,
- vybavení příslušníků výsadku výstrojem a materiálem,
- způsob zdravotnického a technického zabezpečení.

Hlavní podmínkou úspěchu boje vzdušného výsadku je správně a podrobně provedená součinnost po stránce taktické i týlové. Proto se zástupce velitele pro zásobování výsadečného praporu zúčastní organizace součinnosti s operačním štábem, aby sám znal plánovaný průběh boje a naopak seznámil všechny účastníky součinnosti se způsobem týlového zabezpečení.

Kromě toho se sám zúčastní organizace **týlové součinnosti**, kterou řídí náčelník týlu armády (frontu). Přitom se upřesňují otázky materiálního, zdravotnického a technického zabezpečení mezi týlem armády, pozemními vševojskovými svazky (zejména způsob doplnění při sloučení) i letištním praporem obsluhujícím odletové letiště. Na základě toho pak seznámí podřízené týlové orgány s plánovanou činností týlu po vysazení.

Mimo zpracování vlastních týlových dokumentů (týlového rozkazu a pracovní mapy jako plánu organizace týlu a materiálního zabezpečení) zúčastní se zástupce velitele pro zásobování výsadečného praporu i zpracování vševojskových dokumentů (kalendářní plán přípravy výsadku, rozpočet pro vysazení, tabulka provedení výsadku, plán nasednutí a naložení) a doplňuje je po stránce týlové.

Během boje je u velitele výsadku a podle jeho pokynů řídí činnost týlu krátkými rozkazy dávanými rádiem nebo osobně podřízeným týlovým orgánům.

9. Sloučení taktického vzdušného výsadku s vlastními vojsky

Úkolem týlu vzdušného výsadku při sloučení s vlastními vojsky je zjednat styk s týlem vševojskového svazku, který pronikl do prostoru vysazení, k doplnění spotřebovaných zásob. Toto doplnění je možno provést buď z vlastních zásob vševojskového svazku nebo ze zásob výsadku, které byly zařazeny do sestavy vševojskového svazku.

Kromě toho nutno využít zdravotnických zařízení vševojskového svazku nebo armády (CHPPN) k odsunu raněných a k uvolnění obvažiště výsadku. Poškozená bojová technika a nepojízdná vozidla se odevzdají do shromaždiště porouchaných vozidel svazku nebo armády.

Při pokračování boje vzdušného výsadku společně s vševojskovým svazkem podřizuje se velitel výsadku veliteli svazku. Ten je povinen poskytnout výsadku potřebnou pomoc po všech stránkách. Další zásobování výsadku se

provádí ze skladů vševojskového svazku nebo z míst určených armádou nebo frontem.

Končí-li sloučením s vlastními vojsky bojová činnost výsadku, přesune se podle rozkazu velitele armády (frontu) do určeného prostoru, kam se také přesune druhý sled týlu. Taktický vzdušný výsadek se sloučí s vlastním svazkem (útvarem) nebo se připravuje k plnění dalšího úkolu.

Z á v ě r

Výstavbě vzdušných výsadků se věnuje v současné době velká pozornost ve všech armádách, a lze proto soudit, že v případné příští válce dojde k jejich použití v mnohem větším měřítku, než tomu bylo v minulé válce. Je proto třeba, aby se nejen týloví funkcionáři, ale i velitelé všech stupňů zabývali otázkami týlového zabezpečení vzdušných výsadků, neboť jejich správné vyřešení je jednou z hlavních podmínek úspěchu použití vzdušných výsadků. Přispět k řešení těchto otázek je účelem tohoto článku.